

Aan de leden van de Commissie Zorg
en Welzijn

Datum: 22 maart 2017
Behandeld door: Roel Barelds
Onderwerp: Integrale kindcentra beleid

Postadres Postbus 24, 9410 AA Beilen
Telefoon (0593) 53 92 22
Internet www.middendrenthe.nl
E-mail gemeente@middendrenthe.nl

Bezoekadres
Beilen Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 – 12.00
wo 8.30 – 16.00
do 8.30 – 20.00
Smilde Hoofdweg 24
ma, do 8.30 – 12.00
Westerbork B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 – 12.00

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlagen:
Verzonden op: 30 maart 2017

Geachte leden van de commissie,

Inleiding

Met deze brief informeren wij u over de totstandkoming van de Integrale Kindcentra (IKC's) en de financiële gevolgen daarvan.

Beleid gemeenteraad

Op 24 september 2015 heeft de gemeenteraad de Nota peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe vastgesteld. De rode draad in die nota was dat kinderopvang en peuterspeelzaalwerk samen zouden opgaan in IKC's.

In de nota heeft de gemeenteraad verder vastgelegd, dat de maximale gemeentelijke bijdrage die IKC's vanaf 2017 € 300.000,00 per jaar bedraagt. Dit budget is inclusief huisvestingslasten en vve-toeslag.

De raad heeft geen vergoeding beschikbaar gesteld voor eventuele aanpassingen van lokalen in de basisscholen.

Frictiekosten

We hebben als college met de schoolbesturen afgesproken om zoveel als mogelijk te voorkomen dat de opheffing van de Stichting Peuterspeelzalen Midden Drenthe (SPMD) zou leiden tot frictiekosten. De schoolbesturen zouden daar namelijk een rol in kunnen spelen door de overname van het personeel van de peuterspeelzalen. We hebben als college ook afgesproken om, als zich toch frictiekosten zouden voordoen, daarover een voorstel aan de raad te doen.

Verantwoordelijkheid scholen en SPMD

In eerste instantie hebben wij de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van de IKC's bij de beide schoolbesturen (de Christelijke Onderwijs Groep en Kits primair) en de SPMD gelaten. Dat paste bij hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Actieve rol college

Begin 2016 bleek echter dat het hen op dat moment niet goed lukte om tot een goede samenwerking te komen.

We hebben er op dat moment voor gekozen niet verder af te wachten, maar vanuit onze eigen verantwoordelijkheid als dagelijks bestuur van de gemeente een actievere rol te nemen. Dat heeft succes gehad en ertoe geleid dat de IKC's per 1 september 2016 van start konden gaan

We hebben ons als college, vóór ons besluit om ons actief te mengen in het samenwerkingsproces, afgevraagd wat de gevolgen zouden kunnen zijn als we langer zouden afwachten. Naar onze inschatting had dat de volgende risico's. Daarbij hebben we nadrukkelijk ook aansluiting gezocht aan het door de gemeenteraad in september 2015 geformuleerde beleid

De totstandkoming van de IKC's zou grote vertraging oplopen.

Vermoedelijk zouden beide schoolbesturen zonder de SPMD eigen IKC's oprichten. In dat geval zou op twee plaatsen aanbod ontstaan van peuterspeelzaalwerk, bij de scholen en nog steeds bij de SPMD. Dat zou voor ons beleidsmatig een ongelukkige uitkomst zijn. Bovendien zouden in dat geval medewerkers van de SPMD minder makkelijk de overstap naar de scholen maken. En dat zou dus op termijn alsnog tot aanzienlijke frictiekosten kunnen leiden.

Het ontstaan van meer instellingen met een peuteraanbod zou in ieder geval tijdelijk hebben geleid tot fors hogere kosten. Dat lichten we als volgt toe.

De gemeenteraad had al besloten om de beide scholen voor hun IKC's voor de eerder genoemde € 300.000,00 te subsidiëren.

Tegelijk hebben we als gemeente te maken met een subsidierelatie met de SPMD. Juridisch is kunnen we als gemeente zo'n subsidierelatie alleen maar geleidelijk afbouwen. Dat betekent dat we waarschijnlijk nog drie jaren de SPMD met een aflopend bedrag zouden moeten blijven subsidiëren, naast de subsidie die we aan de scholen geven. De kosten zouden over de drie afbouwjaren in totaal al gauw zo'n € 300.000,00 hebben bedragen bovenop de kosten voor de nieuwe kindplaatsen op de scholen.

Stand van zaken

Alle basisscholen in de gemeente Midden-Drenthe hebben inmiddels peuteropvang gerealiseerd in IKC's. Eén uitzondering betreft Witteveen/Balinge. Daar is kinderopvang in het buurthuis van Witteveen georganiseerd. Dat is eerder al tussen de gemeente en het dorp overeengekomen rond de sluiting van de basisschool in Witteveen.

De totale peuteropvang in onze gemeente voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen. Op het moment waarop wij deze brief schrijven, maken 300 peuters gebruik van de integrale voorziening.

Financiële gevolgen

Tijdens het proces van invoering van de IKC's hebben wij in 2016 met de schoolbesturen en de SPMD extra financiële afspraken gemaakt voor de jaren 2016, 2017 en 2018. Het zijn afspraken die naar onze overtuiging passen binnen de door de gemeenteraad vastgelegde beleidskaders. De afspraken leiden tot incidentele financiële gevolgen. We zetten de afspraken hieronder op een rij.

Startbijdrage

Wij hebben met de schoolbesturen afgesproken dat zij eenmalig een bijdrage krijgen voor de invoeringskosten van de IKC's tot een bedrag van € 7.500,00 per schoolbestuur.

Salariscompensatie

De peuterleidsters en ondersteunende medewerkers van de SPMD hebben de mogelijkheid gekregen in dienst te treden van de voorschoolse organisaties van COG Drenthe en KITS PRIMAIR. In deze nieuwe organisaties komen deze medewerkers onder een andere cao te vallen. Voorheen was dit de cao Welzijn, nu is het de cao Kinderopvang. Wij hebben met de schoolbesturen afgesproken dat deze medewerkers met behoud van hun huidige salaris overgaan naar de nieuwe organisatie. De salarissen van deze medewerkers worden bevroren tot het moment dat de salarissen van de medewerkers in de pas lopen met de cao Kinderopvang.

Deze oplossing brengt voor de nieuwe IKC's extra kosten met zich mee. Wij hebben met de schoolbesturen afgesproken dat zij voor deze extra kosten over de jaren 2017 en 2018 jaarlijks een extra bijdrage krijgen van in totaal € 15.000,00 voor beide schoolbesturen. De salarisverschillen komen vanaf 2019 volledig voor rekening van beide schoolbesturen.

Leermiddelen

Bij de totstandkoming van de IKC's hebben wijde voorwaarde gesteld dat de nieuwe stichtingen werken met leermiddelen die aantoonbaar gevalideerd zijn in kwaliteit. Daarbij hebben wij afgesproken dat we als gemeente bij de start van de IKC's 50% bijdragen in de investeringskosten van de nieuwe kind-ontwikkelmethode voor de peuteropvang. We vinden het namelijk van belang dat beide stichtingen werken met dezelfde methodiek, mede vanwege de verplicht gestelde gezamenlijke voorschoolse opvang in de MFA's.

Het gaat om een eenmalig bedrag van € 33.600,00. Beide schoolbesturen zijn vervolgens zelf verantwoordelijk voor het blijven gebruiken van gevalideerde leermethoden.

Rijksbijdrage Stimulering Voorschoolse voorzieningen

In het najaar van 2016 hebben wij een rijksbijdrage van € 24.485,00 ontvangen voor de stimulering van de toeleiding en toegankelijkheid van voorschoolse voorzieningen (de zogenoemde Asschergelden). Deze geormerkte rijksbijdrage hebben wij beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen. Zij gebruiken dit geld voor het verlagen van de tarieven voor ouders, Op die manier stimuleren zij meer ouders gebruik te maken van deze voorziening.

Overgang personeel

De kosten die direct te maken hebben met de overgang van personeel zijn in de afgelopen periode hoger geweest dan wij vooraf met alle partijen hadden ingeschat. Een aantal leidsters heeft namelijk besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid om te stoppen. Vanuit de cao is de werkgever dan verplicht nog drie maanden salaris te betalen plus een transitievergoeding. Dat betekende dus drie maanden dubbele salariskosten, omdat er tijdens die drie maanden ook al nieuwe medewerkers aan de slag waren.

De extra kosten die dit met zich meebracht waren over 2016 € 79.019,00.

Wij konden deze bijdrage niet ten laste van het budget van de SPMD laten komen, omdat deze organisatie daarmee in acute liquiditeitsproblemen zou zijn gekomen.

Vervolg SPMD

Hoe gaat het nu verder met de SPMD?

Op 31 juli 2017 zal de SPMD haar werkzaamheden beëindigen. De stichting heeft dan aan al haar verplichtingen voldaan.

De stichting eindigt met een verwacht negatief rekeningresultaat van - € 126.612,00.

In dit rekeningresultaat zijn de uitgaven voor de vaststellingsovereenkomsten verwerkt die in 2017 aflopen.

In dit rekeningresultaat is er ook rekening mee gehouden dat de budgetten voor de oudercommissies beschikbaar blijven. Het gaat om bedragen die door acties van ouders zijn opgebracht, voor in totaal € 31.557,00. Die bedragen gaan naar de nieuwe IKC's.

Het tekort van de SPMD onderstreept dat de SPMD zonder de genomen maatregelen in 2017 niet meer aan haar verplichtingen zou hebben kunnen voldoen.

Dit is overigens in lijn met de jaarrekeningen van de afgelopen jaren. Al vanaf 2012 werkte de SPMD met een tekort op de lopende begroting.

Deze negatieve ontwikkeling en de reden daarvan waren bij de raad en het college bekend.

De reden was dat er meer leidsters op groepen nodig waren als gevolg van nieuwe wettelijke bepalingen. We hebben de koers gevolgd om deze tekorten ten laste te laten komen van de reserves van de SPMD tot de komst van de IKC's.

We hebben toen als gemeente ook naar alternatieven gekeken: het peuterspeelzaalwerk centraliseren en/of structureel meer geld voor het peuterspeelzaalwerk beschikbaar stellen. Raad en college hebben bewust niet voor die alternatieven gekozen.

Deze ontwikkeling hebben we open en voortdurend met de raad én met de SPMD gedeeld.

Saldo financiën

Hieronder staan alle extra kosten op een rij die het gevolg zijn van de afbouw van de SPMD en de opbouw van de IKC's.

1.	Compensatie cao-verschillen aan COG/Kits 2x 15.000,00	€ 30.000,00
2.	Bijdrage voor gezamenlijk voorschools programma	€ 33.600,00
3.	Bijdrage peuteropvang periode sept-dec '16 COG/KITS	€ 79.019,00
4.	Overige uitgaven met name voor vaststellingsovereenkomsten, ouderbudgetten peuterspeelzalen (huidige inschatting)	€126.612,00
Totaal uitgaven		€269.231,00

Wij zullen u voorstellen om alle extra kosten te verwerken in de jaarrekening 2016.

Daarop geldt nog één uitzondering: het is mogelijk dat het definitieve saldo van de SPMD medio 2017 nog iets afwijkt van wat we nu verwachten. Als dat inderdaad zo is, zullen wij dat voor u verwerken in de najaarsnota 2017.

Informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Roel Barelds, afdeling Samenlevingszaken, te bereiken op maandag tot en met vrijdag via telefoonnummer (0593) 53 9 327 of via het mailadres r.barelds@middendrenthe.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.